

Endüstriyel Kimya Dersi Ö?renme Ortam? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Endüstriyel Kimya Dersi Ö?renme Ortam? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20950>

Özet

Endüstriyel Kimya Dersi Öğrenme Ortamı Ölçeği, mevcut bir araçın Türkçeye **uyarlama** çalışması sonucunda geliştirilmiştir. Ölçeğin temel amacı, lise veya üniversite düzeyindeki Endüstriyel Kimya derslerinde öğrencilerin algıladığı sınıf içi **öğrenme ortamının** niteliklerini, özellikle öğrenci katılımı ve etkileşimini ölçmektir. 2009 yılında Tosun, Şenocak ve Taşkesenligil tarafından gerçekleştirilen bu adaptasyon, kimya eğitimi alanında pedagojik ortamların değerlendirilmesine yönelik güvenilir bir araç sunmaktadır.

Ölçek, toplam 37 maddeden oluşmakta olup, 4'lü **Likert** tipi bir derecelendirme sistemi kullanmaktadır. Yapılan psikometrik analizler sonucunda, ölçeğin iç tutarlılık **güvenirliği** yüksek bulunmuştur (Cronbach Alpha = 0.78).

Anahtar Kelimeler

Endüstriyel kimya, **öğrenme ortamı**, ölçek uyarlama, kimya eğitimi, psikometrik özellikler, öğrenci algısı.

Yazarlar

Cemal Tosun, Engin Şenocak, Yakup Taşkesenligil

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, Endüstriyel Kimya derslerini alan öğrencilerin, dersin öğrenme ortamına dair algıları, deneyimlerini ve bu ortamdaki faaliyetlere katılım düzeylerini değerlendirmektir. Ölçek, özellikle sınıf içi tartışma, etkileşim ve pedagojik yaklaşımların etkinliğini ölçerek eğitimcilerin iyileştirme alanlarını tespit etmelerine olanak tanır.

Ölçek, kimya derslerinde öğrencilerin aktif katılımını teşvik eden veya engelleyen faktörleri belirlemek için tasarlanmıştır. Bu sayede, ders materyallerinin sunumu, öğretim yöntemleri ve sınıf yönetiminin öğrenci üzerindeki etkileri nicel olarak analiz edilebilmektedir.

Yapı

Ölçek, eğitim psikolojisinde merkezi bir rol oynayan **öğrenme ortamı** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimini etkileyen sınıf içi atmosferi, kuralları, kaynakları ve ilişkiler arası ilişkileri kapsar. Endüstriyel Kimya bağlamında, ölçek maddeleri, öğrencilerin karmaşık kimyasal süreçler hakkında ne kadar tartıştıkları, fikirlerini ne kadar özgürce ifade ettikleri ve dersi ne kadar uygulamaya dönük bulduğunu gibi unsurlara odaklanmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin **içerik geçerliliği**, alanında deneyimli dört kimya öğretmenin uzman görüşlerine başvurularak sağlanmıştır. Uzmanlardan, ölçek maddelerinin Endüstriyel Kimya derslerindeki sınıf içi öğrenme faaliyetlerini ve ortam dinamiklerini yeterince temsil edip etmediği konusunda değerlendirme yapmaları istenmiştir.

Öğretmenler, geri bildirimlerinde, ölçek maddelerinin büyük bir çoğunluğunun bu derslerdeki temel sınıf içi öğrenme faaliyetlerini kapsadığı ve ölçmek istenen yapıyla yüksek oranda uyumlu olduğu sonucunu bildirmişlerdir. Bu bulgu, ölçeğin hedeflediği yapıyı ölçme yeteneğinin (içerik geçerliliğinin) yüksek olduğu doğrulamaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılık **güvenirliği**, yaygın olarak kullanılan **Cronbach Alpha** katsayısı hesaplanarak analiz edilmiştir. Elde edilen güvenilirlik katsayısı 0.78 olarak rapor edilmiştir. Bu değer, psikometrik araçlar için kabul edilebilir güvenilirlik standardının (genellikle 0.70 ve üzeri) üzerinde yer almaktadır.

Bu yüksek **Cronbach Alpha** değeri, ölçeği oluşturan 37 maddenin birbiriyle tutarlı olduğunu ve Endüstriyel Kimya Dersi Öğrenme Ortamı yapısının farklı yönlerini güvenilir bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Sağlanan kaynak metin içerisinde ölçeğin faktör yapısına dair Açıklayıcı ya da Doğrulayıcı **Faktör Analizi** sonuçları detaylı olarak belirtilmemiştir. Ancak, ölçek 37 maddeden oluşmaktadır ve uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin boyutlarının koruyarak öğrenme ortamının farklı yönlerini (örneğin, katılım, öğretmen desteği, görev yönelimi gibi) ölçeğin alt boyutlara sahip olması muhtemeldir.

Araç

Test Type: Uyarlama Ölçeği (Adaptation Scale)

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe

Population Group: Kimya Dersi Öğrencileri (Chemistry Course Students)

Age Group: Lise veya Üniversite Öğrencileri (High School or University Students)

Population Details: Endüstriyel Kimya dersini alan öğrenciler.

Test Methodology: 4'lü **Likert** Tipi Derecelendirme (1= Kesinlikle Katılmıyorum - 4= Kesinlikle Katılıyorum). Ölçek toplam 37 maddeden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Eğitim araştırmaları, öğrenci katılımı, ders ortamı, **uyarlama**, kimya pedagojisi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut değildir.

Correspondence Address: Cemal Tosun (Sorumlu Yazar) - cemaltosun22@gmail.com

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin yayımlandığı yıl 2009'dur. Ticari olmayan akademik kullanımlar için izinler ve ücret bilgileri konusunda kesin bilgi edinmek amacıyla sorumlu yazar Cemal Tosun ile doğrudan e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [endustriyel-kimya-dersi-ogrenme-ortami-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Tosun, C., Şenocak, E. ve Taşkesenligil, Y. (2009). Endüstriyel Kimya Dersi Öğrenme Ortamı Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(2), 111-117.

Endüstriyel Kimya Dersi Öğrenme Ortamı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek 37 maddeden oluşmaktadır.

Kimya dersinde öğrencilerin büyük çoğunluğu tartışmalara katılır.

Derecelendirme: 4'lü Likert (1= kesinlikle katılmıyorum - 4= kesinlikle katılıyorum)